

tikken“ meget ilde op. Man vilde betragte det som Forsøg fra dansk Side paa „dumping“ af vore Landbrugsprodukter, og man vilde derfor utvivlsomt træffe effektive Foranstaltninger til Vanskeliggørelse af vor Eksport eller til hel Udelukkelse af vore Produkter. Under Hensyn hertil kan vi ikke skarpt nok tage Afstand fra ethvert Forsøg paa i Øjeblikket at indføre fri Valuta-Notering, der som det vil fremgaa af det følgende vil føre til en, omend muligvis kun midlertidig, stærk Nedgang i den danske Krones internationale Værdi.

Saafrømt en saadan fri Notering imidlertid alligevel skulde blive gennemført paa nærværende Tidspunkt, vil efter vor Mening følgende blive de uundgaaelige Konsekvenser af et saadant Skridt.

Den Politik, der hidtil er ført, har resulteret i et stort, utilfredsstillet Begær efter fremmed Valuta, der i første Række hidrører fra den stedfundne Stigning i den kommercielle Gæld til Udlandet for tidligere Vareimport, idet Bankerne endnu ikke i tilstrækkelig Grad har kunnet tilfredsstille Kravene om Valuta. Samtidig har der i nogen Udstrækning i den senere Tid kunnet foretages Vareimport paa Grundlag af Valuta-Attester, som er udstedt for flere Maanedes frem i Tiden, medens Valuta først kommer til Disposition efterhaanden i Løbet af denne Periode.

I det Øjeblik Valutanoteringen blev givet fri, vilde det meget store, utilfredsstillede Begær fra disse Kilder straks blive gjort gældende, og da Udbudet af Valuta næppe vilde overstige det normale, vilde Resultatet blive en ganske overordentlig stærk Stigning af de fremmede Valuta-Kurser, en Stigning der for saa vidt vilde være uden Grænser som det store Behov ikke vilde kunne tilfredsstilles før efter længere Tids Forløb. Under almindelige Forhold vilde slige store Udsving blive afbalanceret eller i hvert Tilfælde mildnet ved andre Faktoreres Optræden paa Markedet, idet for Eksempel Bankerne, og ganske særligt Nationalbanken vilde optræde som Sælgere af Valuta for at udfylde Tomrummet mellem Udbud og Efterspørgsel. Men dette kræver naturligvis, at Nationalbanken kan disponere over en Valuta- eller Guldbeholdning af betydelig Størrelse, eller at den kan trække paa store, udenlandske Kreditter. Som bekendt er intet af dette Tilfældet i Øjeblikket. Vi kan under disse Omstændigheder overhovedet ikke se, hvorledes man kan notere en effektiv Kurs for udenlandsk Valuta, hvorved vi forstaaer en Kurs, ved hvilken samtlige Køberes Krav kan tilfredsstilles.

Det dybe Fald for den danske Krone, der saaledes efter vor Mening vilde blive den uundgaaelige Følge, vilde Nationalbanken ikke kunne se paa uden at reagere. Da det er dens oktroimæssige Opgave „at virke frem til at befæste et sikkert Pengevæsen i Landet“, vilde det være dens uafviselige Pligt at gennemføre en meget haardhændet Kreditindskrænkings- og Deflationspolitik for at forhindre, at det unaturlige, bratte Kronefald skulde sætte sig varige Spor i en mægtig Prisstigning i Landet. Banken maatte derfor nægte enhver Støtte til Obligationsmarkedet og afslaa enhver Kredithjælp til de private Banker og Sparekasser eller til Erhvervslivet. Hvad dette vilde betyde for Landets økonomiske Liv, kan man vanskeligt overskue. Obligationsmarkedet vilde bryde fuldkomment sammen, Banker og Sparekasser maatte søge Moratorium, da det vilde være umuligt for noget Institut at modstaa det Pres, der vilde blive lagt paa det fra Indskydere, som det bratte Kronefald i Forbindelse med Obligationernes Usælgelighed vilde hensætte i Panikstemning. Foruden at Konsekvensen af den fri Valuta-Notering saaledes vilde være en Trusel mod hele vort Kreditsystem, vilde den sikkert ogsaa give Dødsstødet til en Række af de Virksomheder, der endnu søger at holde vort Produktionsapparat i Gang.

En saadan Tilstand vilde gøre ubodelig Skade, selv om Kronens Fald kun vilde blive midlertidigt, idet Kreditpolitikken i det lange Løb vilde sætte en Bremse paa de